

דברים פרק ל

- 13 (א) והיה כי יב' או עליך כל הדברים האלה הפרכה והקללה אשר נמתי לפניך ונשבת י' אל לבבך בכל הגוים אשר הדיסוך יק נק אל הי' שמה:
- 14 (ב) ושבת עד יק נק אל הי' ושמעם בק' לו ככל אשר אנ' כי מצונך היום אתה ויגיד בקל לבבך ובקל נפשך:
- (ג) ושב יק נק אל הי' את שבוהך ורסמך ושב וקבצך מקל העצים אשר הפיצך יק נק אל הי' שמה:
- (ד) אם יתה נדחך בקצה השמים משם וקבצך יק נק אל הי' ומשם יקחך:
- (ה) והביאך יק נק אל הי' אל הארץ אשר ירשו אב' הי' וירשמה והיטבך והרבך מאב' הי':

משך חכמה דברים פרק ל

14 (ב) ושבת עד ה' אלקיך וכו'. בילקוט [ומקצת בירושלמי]: שאלו לחכמה, חוטא מה ענשו? "הנפש החוטאת היא תמות" (יחזקאל יח, ד). פירוש בלא תשובה. תורה אמרה: יביא קרבן - וזה שמקבלים קרבן אפילו ממומר לדבר אחד, יעויין ריש חולין ובדברי תוספות שם. הקדוש ברוך הוא אמר: יעשה תשובה. פירוש שאף אם הוא מומר לשבת או לשלוש עבירות הנקרא לשיטת פוסקים מומר לכל התורה כולה, בכל זאת (ילקוט שם): אם יתעורר לעשות תשובה, יתכפר וכו' ה"ד (תהלים כה, ח) "יורה חטאים בדרך" - בדרך של תשובה, שעל ידי קידוש השי"ת יבא לדרך התשובה. וזה (פסוק א') "והשבות אל לבבך", כי אהבת ישראל חקוק בלבבו, ושומע את אשר חרות על לבבו מהר סיני, ויזכור מחצבתו. ואז "ושבת עד ה' אלקיך", כי אחרי אשר ישוב אל עמו, בטח ישוב אל אלקיו, וישוב מכסלו ורפא לו. ועוד פירשתי בזה פסוקים רבים.

16 רות פרק א (טז) נת' אמר רות אל תפגעי בי לפונך לשוב מאמתיך. פי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אליו עמך עמי ואל הי' אל הי':

שולחן ערוך יורה דעה הלכות גרים סימן רסח

גיוני כשבא להתגייר אומרים לו: < מה ראית שבאת להתגייר, אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דחופים סחופים (פי' אבודים וסחופים מן מדוע נסחף אביריך (ירמיה מו, טו)) ומטורפים, ויסורים באים עליהם. אם אמר: יודע אני ואיני כדאי להתחבר עמהם, מקבלין אותו מיד ומודיעים אותו [עיקרי הדת שהוא יחוד ה' ואיסור עבודת כוכבים, ומאריכין עמו בדבר זה, ז] ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות, ומודיעים אותו מקצת עונשין של מצות.

17 (כז) וקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מקל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם: (כח) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומקל גלוליתם אשר אתכם: (כט) ונמתי לכם לב קדש ורוח קדשה אתם בקרבכם ונתתם לי את לב האבן מן שררכם ונמתי לכם לב קשר: (ל) ואת רוחי אתם בקרבכם ועשיתי את אשר בנתי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם: (לא) וישבתם בארץ אשר נמתי לאב תיקם והייתם לי לעם ואנ' כי אהיה לכם לאל' הים:

"הלשם" גדול המקובלים בזורנו {סבא של

מרון הרב אלישיב} כתב בהקדמות ושערים:

18 שער ד' עיקר ט': "אמנם התקת העתידה דכל חמדת ישראל שהם כל ימי העמים האחרונים דימות ומשיח חיי העתידת הנה הם תלויים באמת רק בברית ולא בזכות, והוא ברית אבות ישראל, והברית לא תתור לעולם, וכן אומר רבנו תם, בתוס' שבת ג'ה א' ה"ם ושמאל' דזכות אבות חמה אבל ברית אבות לא תתור, וכן הוא מפורש בחזרה בסוף קללות דתנ"כ ואף גם זאת כו' לא מאסתם ולא גאלתם ללחמם להמר בריתי אתם כי אני ד' אלהיכם, והרי מפורש בהבטחה על הברית ישראל שלא תפיר אפי' בתשא עבוי' רחמי' וכמו שמפורש שם במרשה על מגי' גלוליתם, ואותו הברית הנה הוא גם לכל יחיד ויחיד מישראל בפרט, וכמ"ש הגרי"א בפי' נצבים וכניל בדברינו פ"ה ע"ש וכו', דימות המשיח אינו תלוי בזכות ומעשים כלל, וכן שם בסנהדרין צ"ו ס"ב במלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע וכו', ולכסוף שתק ר"א כמו

דברים פרק לא

21 (יא) קבוא כל ישראל לראות את פני יק נק אל הי' בקום אשר יבקר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם: (יב) תקהל את העם האנשים והנשים והשף ונגד אשר בשערך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יק נק אל הי' וישמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת:

22 מפרש המאור ושמש הרב קלונימוס קלמן ב"ר אהרן אפשטיין מתלמידי ה"נועם אלמלך ר' החוה מלובלין:

"ועתה נוסף לבאר על מה שקדמנו אז, שמקודם אמר: 'תקרא את התורה הזאת' וכו' ואח"כ אמר: 'תקח את העם' וכו'. הלא מן הצורך להקהילם תחילה ואח"כ לקרות באזניהם. והנראה לרמוז בזה, כי הנה השורש העיקרי משרשי העבודה הוא אהבת בני ישראל זה לזה מקטנם ועד גדלם ואף גם האנשים הנוטים מדרך הטוב יאהב הדברים הטובים הנמצא בהם וידרוש טובתם ולהתפלל בעדם על מחסורם אשר יחסר להם. ועליו מסתופף בהם יראת ה' כי יקשיבו זה לזה להטות לדרך הטובה. וזהו אמרו: 'תקרא את התורה הזאת באזניהם' וכו' 'תקח את העם' פירוש שדבר זה ותורה זאת תקרא באזניהם שיקהלו ויתאחדו כאיש אחד לאהוב זה את זה מקטנם ועד גדלם וזהו 'האנשים והנשים והטף' שיאהבו כולם זה את זה ועליו ישמעו וילמדו ליראה את ה'."

23 הנצי"ב מוולוז'ין כתב (שיבת ציון ח"א עמ' 17, ח"ב עמ' 66):

ואין לנו לחשוב מחשבות כי ראוי היה הדבר הזה באופנים אחרים, כאשר מצויר בועות בני האדם... כי באמת אין לתוות דעה את ה'. וכאשר אמר ע"י ישעיה הנביא: "כי לא מחשבותי מחשבותיכם, ולא דרכיכם דרכי..." ואין לנו להתחכם לאמר, כי נצרך להיות באופן אחר.

וכמו שהיה בימי עזרא הסופר, שקבץ איהו אלפים בבבל מכל סוגי בני האדם. גדולי תורה ויראי ה', וגם מאותם האנשים נושאי נשים נכריות, אשר היו מורגלים בחילול שבת ולא ידעו את התורה כלל. כל אלו נתקבצו והכיניו ישוב וארץ בערים, עד שאח"כ נתמלאה הארץ מבניה. נק עלינו להתעורר לקול רצון ה', הנשמע מקצה העולם ועד קצהו... ובכל סוגי בני ישראל... ועל כולם יתקיימו דברי עזרא הסופר: "יד אלקינו על כל מבקשיו לטובה".